

BESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 19 februari 2020
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2019-008309 - gemeente Lochem
Activiteit : Behoud roek en inperken overlast in heel Lochem oost
Verlenen/weigeren : verlenen ontheffing

Aanvrager : Gemeente Lochem
Zaaknummer : 2019-008309

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van de gemeente Lochem, Hanzeweg 8, 7241 CR Lochem, hierna te noemen de aanvrager, van 1 juli 2019 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 1 juli 2017 ontvingen wij een aanvraag van de gemeente Lochem voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 en lid 4 en artikel 3.6 lid 2, voor het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren van de roek, het opzettelijk verstoren van de roek en het onder zich hebben en vervoeren van de roek of zijn producten, anders dan voor de verkoop.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van de in de wet genoemde belangen van de volksgezondheid of openbare veiligheid en ter bescherming van flora en fauna.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project eerder een ontheffing verleend.

Op 20 november 2015 is door RVO ontheffing met kenmerk FF/75c/2015/0233 verleend aan de provincie Gelderland voor het verstoren en verplaatsen van de roek bij het Markerinkterrein in de kern van Lochem en op 21 januari 2016 is door RVO ontheffing met kenmerk FF/75/2015/067 verleend aan de gemeente Lochem voor het "verplaatsingsplan roeken Lochem" voor het Campinaterrein en deze laatste ontheffing is geldig tot en met 1 oktober 2020. Op 10 oktober 2018 is een wijziging voor ontheffing FF/75c/2015/0233 verleend door provincie Gelderland onder zaaknummer 2018-011232.

Op basis van het roekenbeschermingsplan Lochem en met deze ontheffingen is meerdere malen de roek verstoord bij het bouwen van nesten op overlastgevende locaties en verjaagd naar voor hen beschermde locaties.

Vanwege de benodigde flexibiliteit wordt nu één ontheffing voor meerdere jaren en voor heel Lochem-oost aangevraagd op basis van het Roekenbeschermingsplan 2019-2023 van de gemeente Lochem.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 24 en 31 oktober 2019 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 22 oktober 2019 hebben verzocht.

Deze aanvraag is nog niet getoetst aan het gebiedendeel van de Wet natuurbescherming. Mogelijk is hier ook een vergunning Wnb voor nodig. Indien dit het geval is, dient de aanvrager deze ook bij de provincie aan te vragen. Wij maken u attent op de uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 dat voor een toename van stikstofdepositie, hoe klein ook, een vergunningplicht geldt. Wij adviseren u met inachtneming van de uitspraak naar de stikstofdepositie van uw project te kijken.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Er zijn zienswijzen ingekomen als reactie op de terinzagelegging van het ontwerpbesluit.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.3 lid 1, lid 4 en lid 5 (Vogelrichtlijnsoorten) en artikel 3.4 lid 2 (middel vogels), van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan gemeente Lochem, Hanzeweg 8, 7241 CR Lochem;

voor de soort, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod		Belang
Roek (<i>Corvus frugilegus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A, B
	Artikel 3.6 lid 2	Het onder zich hebben of vervoeren, anders dan voor de verkoop	A, B

Belang (Vogelrichtlijn):

A: Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

B: Artikel 3.3 lid 4b onder 4 van de Wnb: in het belang van flora en fauna.

en voor het gebruik van de middelen zoals weergegeven in tabel 2.

Tabel 2 Middelen

Soort	Verbod	Middel (methoden waardoor een soort plaatselijk kan verdwijnen)
Roek (<i>Corvus frugilegus</i>)	Artikel 3.4 lid 1a onder 3	• Verwijderen nesten • Ongeschikt maken van bomen voor hervestiging door snoeien van bomen waaruit de nesten verwijderd zijn • Ophangen van Firefly bakenkaarten • Agrilaser (visuele verstoring) • Scarecrow (afspelen van angstkreten van vogels of roep van predatoren) • Afschieten van Anser vogelafweerpistool • Lawaai van stalen emmers met kettingen • Inzet van roofvogels door een valkenier

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het projectgebied zoals aangegeven op de kaart in bijlage 1.
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 31 oktober 2024.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1 en voor het gebruik van de middelen zoals weergegeven in tabel 2.
4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-008309.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-008309.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de verjaagactiviteiten moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-008309.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de roek.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-008309. In de

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.

12. De ecologisch deskundige houdt tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bij in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd beschikbaar zijn op de projectlocatie. Daarnaast wordt het logboek een maal per jaar verstrekt aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-008309. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en (indien van toepassing) hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van de roek (of overige soorten) op welke locatie zijn waargenomen.

Soortspecifieke voorschriften

13. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd onder het kopje '*In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen*' en opgenomen in het Roekenbeschermingsplan 2019-2023 dienen te worden uitgevoerd.
14. De clusters verplaatste nesten zullen binnen de beschermde locatie 40 op minstens 20 meter afstand van de kolonie 1 en 2 en van elkaar worden geplaatst, zodat de roek er zelf voor kan kiezen afstand te houden of uiteindelijk één kolonie te gaan vormen.
15. De deskundige begeleidt in elk geval het verplaatsen van de nesten, het ongeschikt maken van de overlastlocaties en de exacte positie van de clusters nesten op locatie 40 waar de roeken heen worden verplaatst.
16. Eenmaal per jaar in november wordt een beknopte monitoringsrapportage aangeleverd aan de Provincie Gelderland via post@gelderland.nl onder vermelding van het zaaknummer 2019-008309. De rapportage bevat in ieder geval:
- a. de vooruitgang/achteruitgang betreffende de roekenbeschermingslocaties;
 - b. de locaties van broedkolonies van de roek en het aantal broedparen;
 - c. de voorgenomen en de uitgevoerde verjaagacties (inclusief aantal en aard (1-jarig, meerjarige) nesten, de daarbij ingezette verjagende en aanlokkende maatregelen en de waargenomen resultaten daarvan;
 - d. communicatieactiviteiten aangaande de acceptatie van de roek door bewoners.
17. Bij wijziging van de methodes of uitbreiding van de middelen om roeken te verjagen dient een wijziging van de ontheffing te worden aangevraagd.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

In de gemeente Lochem zijn al jaren grote broedkolonies van de roek. Er is een roekenbeschermingsplan op basis waarvan in de loop der jaren gebieden zijn aangewezen waarin de roek ongestoord kan broeden. Op dit moment zijn er 22 terreinen met hoge bomen die geschikt zijn voor de roek, waar deze geen overlast geeft en zich ongestoord kan uitbreiden. Op 8 locaties in totaal is de roek aanwezig. De beschermde locaties waar de roek niet broedt worden gereserveerd voor de roek. Er zijn twee locaties waar een niet al te grote kolonie gedoogd wordt. Er zijn ook roeken aanwezig op plekken waar zij overlast veroorzaken. Op basis van het roekenbeschermingsplan worden roeken die overlast veroorzaken weggejaagd en

aangemoedigd zich te vestigen op één van de 22 beschermde locaties. De belangrijkste wijze waarop de verplaatsing wordt gerealiseerd is door bestaande nesten te verwijderen op de overlastlocatie en weer aan te brengen op de beschermde locatie. Het doel van het roekenbeschermingsplan is om geen overlast van roeken te hebben en de roeken tegelijkertijd goede mogelijkheden te bieden, zodat er een duurzame populatie roek in de gemeente Lochem kan blijven bestaan.

De kern van de roekenpopulatie in Lochem is gevestigd aan de noordkant van het kanaal. Vanwege de rondweg zijn bomen gekapt en roeken verplaatst. Een grote groep zit al 40 jaar op de huidige locaties 1 en 2.

Vooraf door de activiteiten rondom de aanleg van de nieuwe rondweg bij het Markerinkterrein is in de kolonies rondom Lochem onrust ontstaan. De roeken zijn uitgeweken naar andere locaties in de gemeente. Niet alle roeken zijn naar voor hen beschermde locaties uitgeweken, deels zijn roeken ook teruggekeerd naar oudere overlastgevend locaties, waarbij het Campinaterrein en de Westwal. Op dit moment zijn er een aantal acute overlastsituaties ontstaan door de werkzaamheden aan de rondweg:

- Koedijk. Het gaat om nieuwe nesten van dit jaar en deze zijn najaar 2019 verplaatst;
- Campinaterrein. Hier heeft de gemeente nog een ontheffing (FF/75c/2015/067) die tot 1 oktober 2020 geldig is. De nesten worden binnen deze termijn verplaatst.
- Westwal. Hiervoor heeft de gemeente nooit een ontheffing gehad en hier is de situatie nijpend. Van 70 broedparen in 2015 is het aantal in 2 jaar tijd naar 175 broedparen in 2019 gegaan. De bomen waar de roeken in broeden lijden aan essentaksterfte.

De locaties van de roekennesten bij het Campinaterrein en de Westwal zijn in bijlage 3 weergegeven evenals de beschermde locatie waar de nesten naartoe verplaatst zullen worden.

Het kan zijn dat in de vervolgjaren de roeken aanvullend ook van andere overlastlocaties en naar andere beschermlocaties zullen worden verplaatst. Er zijn meer dan voldoende beschermlocaties voor heel Lochem-oost. Elk jaar worden verjaagacties beschreven en geëvalueerd.

Vanwege het karakter van de roeken is de verwachting dat er meerdere verjaagacties nodig zijn over meerdere jaren voordat de kolonies in Lochem weer tot rust zijn gekomen.

In de loop van de ontheffingsperiode van 2015 tot 2019 is het totaal aantal roeken gedaald van 1257 naar 1021. Op de locatie Friesland Campina is het aantal nesten van 64 in 2015 na een aanvankelijke daling na verjaagacties, in 2019 gestegen naar 112, waarbij de roek niet tot broeden is gekomen op deze locatie in 2019. Het is niet bekend waarom roeken niet gebroed hebben. Er is geen directe samenhang te zien tussen de aantalsdaling in heel Lochem en de aantallen die betrokken zijn bij de locaties waar roeken verjaagd werden.

Planning per jaar	
Verplaatsen nesten	november-december 2019-2023
Plaatsen bakens	november-december
Verjagen roeken	permanent, behalve in het broedseizoen
Monitoring	januari-juni
Lokken	november-januari
Evaluatie resultaat	juli
Aanpassen maatregel	juli
Voorlichting	gehele jaar

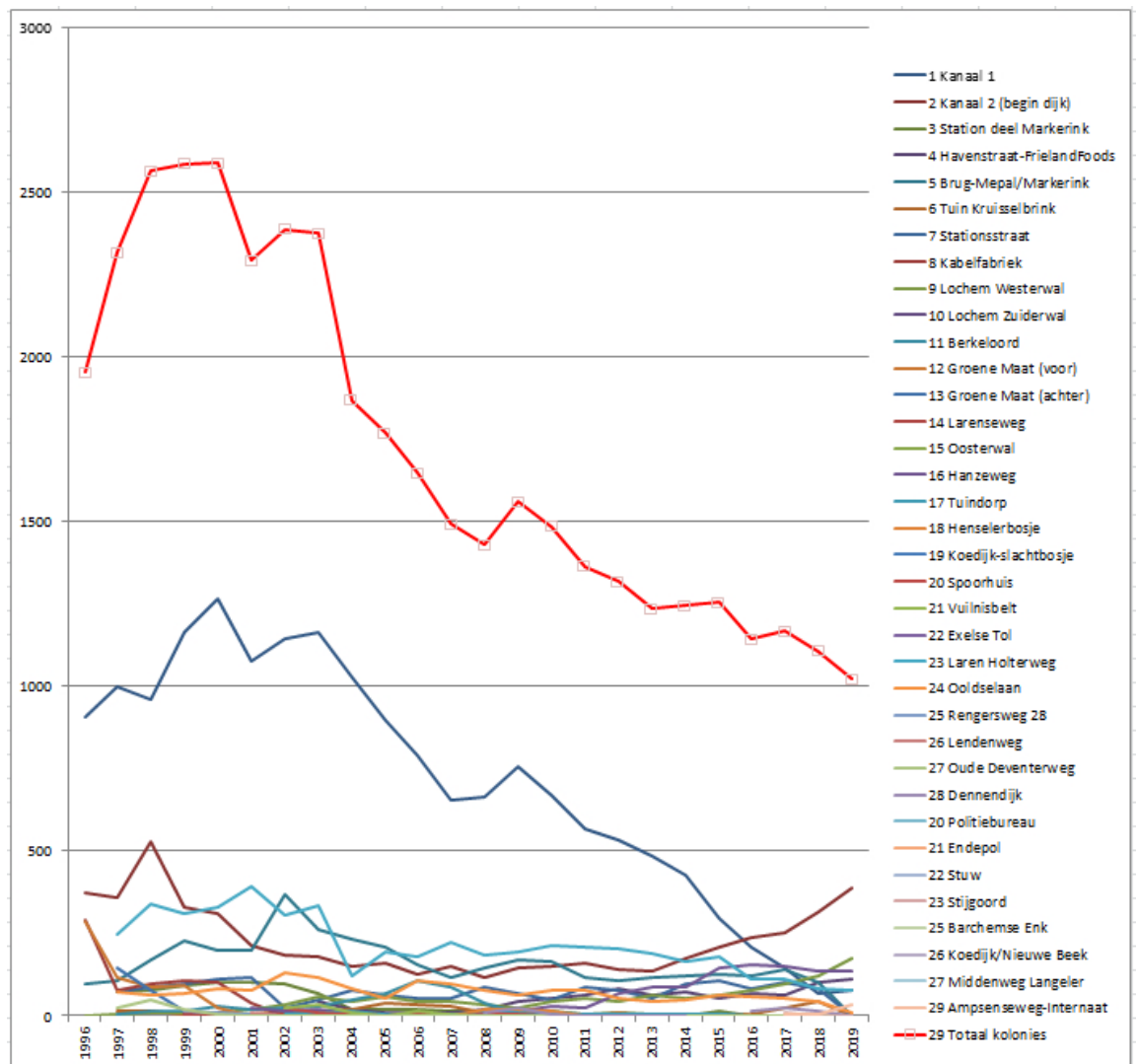
Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Jaarlijks worden roekennesten geteld en er wordt geïnventariseerd waar de roek zit, nestelt en ook of er gebroed wordt. Tevens worden nieuwe locaties waar de roek zich vestigt genoteerd. De tellingen worden uitgevoerd door de vogelwerkgroep en de gemeente coördineert de tellingen en de evaluatie.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

De grootste populaties aan de Kanaaldijk (locatie 1 en 2) zijn terug te vinden in Figuur 1. Duidelijk is te zien dat de totale populatiefluctuatie gelijk opgaat met die van de broedkolonie in beschermgebied Kanaaldijk 1. De Kanaaldijkkolonie is in het verleden gesplitst geraakt door een buizerd die tussen de roeken ging broeden. Broedkolonie Kanaaldijk 2 vertoont een stijgende lijn. De beschermde locatie 40 waar de roeken naartoe verplaatst worden is de plek waar in het verleden de buizerd gebroed heeft.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

- De roekenpopulatie wordt niet aangetast. Voor de aanvang van het broeden worden de roekennesten verplaatst en de roeken worden aangemoedigd te vertrekken en zich te vestigen op de beschermde nestplaats waar de nesten heen zijn gebracht. De roek is tijdelijk verstoord.
- Er worden concreet op 3 plaatsen nesten verwijderd en op één plaats worden de verwijderde nesten weer aangebracht.
- Van locatie 9, de Westerwal worden alle nesten verwijderd. De nesten die zich daarvoor lenen (die niet uit elkaar vallen en heel uit de bomen zijn gehaald) worden bevestigd aan bomen bij locatie 40, Grote Drijfweg, op de kanaaldijk tussen beschermgebied 1 en 2 in. Naar schatting worden hier 30-35 nesten geplaatst.
- Van locatie 4, het Campinaterrein worden 92 van de 112 nesten verwijderd. Bij de kop van de brug kan een deel van de kolonie, 15-20 nesten blijven. De nesten die zich daarvoor lenen (20-25 nesten) worden verplaatst naar locatie 40 aan de Grote Drijfweg (tussen broedkolonie 1 en 2 in).
- Bij locatie 36, de Koeweg gaat het om een locatie met 13 nieuwe nesten en hier worden alle nesten verwijderd en verplaatst naar locatie 40 Grote Drijfweg.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

De roek wordt niet weggejaagd gedurende het strikte broedseizoen en er worden geen andere vogels verstoord in het broedseizoen.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de roek te beperken worden maatregelen voorgesteld. Het gaat daarbij om de volgende maatregelen:

- Lokken van de roek;
- Beschermen van de locaties waar de roek heen wordt gelokt;
- Communicatie en bevorderen van de acceptatie van de roek bij bewoners;
- Monitoring van de activiteiten, de verjaagacties en de effecten daarvan op de roek.

De maatregelen die de aanvrager dient uit te voeren zijn voor de roek uitgewerkt in tabel 3 onder het kopje *Beoordeling* in deze ontheffing. In bijlage 2 van deze ontheffing zijn de verplaatsingslocaties voor de roek opgenomen.

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier. Daarnaast is ontheffing aangevraagd voor het gebruik van de middelen zoals weergegeven in tabel 2.

Beoordeling

Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn nagenoeg voldoende, maar vragen nog een aanvulling. Aanvullend dient er rekening te worden gehouden met het gedrag van de roek en de clusters te verplaatsen nesten dienen op enige afstand van

elkaar en van andere clusters/kolonies te worden aangebracht. Hiervoor is een extra voorschrift opgenomen in dit besluit.

Naar aanleiding van bovenstaande zijn alle uit te voeren mitigerende maatregelen in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel 3 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige perioden	Permanente mitigatie
Roek	Werken buiten het strikte broedseizoen, vanaf de eerste eileg totdat de jonge roeken zijn uitgevlogen, periode wordt in het werk bepaald door de uitvoerende deskundige.	Roekenbescherming, vastgelegd in een plan, bestaande uit duurzaam beheren van geschikte locaties voor de roek. De bescherming is vastgelegd in bestemmingsplan, aanlegvergunningstelsel en kapbeleid. Verder wordt gecommuniceerd met de bewoners, om de roek beter te verdragen, overlast wordt geregistreerd en er wordt gezocht naar een goede mix van verdragen en overlast bestrijden. De roek wordt gelokt door nesten op de beschermde locatie te bevestigen. De clusters verplaatste nesten worden op enige afstand van elkaar en van bestaande kolonies bevestigd, onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de roek. De verjaagacties en de reactie van de roek worden beide gemonitord, geëvalueerd en de maatregelen worden aan de hand daarvan bijgesteld of langer of korter uitgevoerd. Communicatie. Bewoners worden op de hoogte gesteld van de verjaagacties en acceptatie van de roek wordt bevorderd bij bewoners.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke aangevraagde soort welke verbodsbepalingen worden overtreden en welke middelen hiervoor kunnen worden ingezet. Deze zijn weergegeven in tabel 1 en 2. Voor deze soort, verboden en middelen wordt de ontheffing verleend. Dit wijkt af van de aangevraagde verboden. Omdat de activiteit en de middelen neerkomen op het verjagen van roeken, is er aangevraagd voor artikel 3.1 lid 4, het opzettelijk verstoren, maar omdat er geen sprake is van verstoring met wezenlijke invloed is dit verbodsartikel niet aan de orde.

Andere bevredigende oplossing

In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

Er is geen alternatief voor de locaties, de roeken geven overlast op de plaats waar de nesten zitten. De gekozen methode van verstoren en verjagen enerzijds en lokken en beschermen anderzijds is de minst belastende wijze om met de roek om te gaan. De ontwikkelde methodes passen bij de levenswijze van de roek en leiden slechts tot tijdelijke verstoring.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

De voorgestelde methode om overlast te bestrijden en de roek tevens te beschermen is volgens ons ook de best bekende manier op dit moment. Beschermde locaties dienen goed gekozen te worden, zodat de roek niet binnen luttele jaren wegens nieuwe projecten verjaagd wordt van de beschermde locatie. Verjaagacties worden consequent en vasthoudend jaarlijks uitgevoerd, zodat er duidelijkheid is voor de roek waar deze wél en niet welkom is. Roeken worden niet gewond of gedood. De roek heeft behalve verstoring geen wezenlijke blijvende negatieve effecten bij de gekozen aanpak.

Niet bestrijden van overlast kan tot acties van derden leiden waarbij de roek zich verspreidt, in kleinere groepen, op meer plaatsen overlast oplevert en minder succesvol gaat broeden.

Conclusie

Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Belang

In de aanvraag beschreven belangen

In de aanvraag is bepaald welke wettelijke belangen op het project van toepassing zijn. Het gaat om het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid en om het belang van flora en fauna zelf.

Beoordeling van belangen

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. Op het Campinaterrein kunnen de uitwerpselen van roeken leiden tot onwenselijke situaties voor de voedselveiligheid. Op de overige overlastlocaties ontstaat veel onrust bij de bewoners vanwege overlast door lawaai en uitwerpselen van roeken. Door het verjagen van de roek van deze locaties in combinatie met het lokken naar beschermde locaties voor de roek, is de roek duurzaam beschermd binnen de gemeente Lochem. Het betreft de belangen die zijn weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

De kern van de roekenpopulatie in Lochem is gevestigd aan de noordkant van het kanaal. Vanwege de rondweg zijn bomen gekapt en roeken verplaatst. Een grote groep zit al 40 jaar op de huidige locaties 1 en 2. Er is een gestage daling van de populatie en het aantal broedparen te zien. Op het Campinaterrein is het aantal roeken en het aantal nesten gestegen, maar in 2019 zijn er geen jongen uitgevlogen en het is niet bekend waarom de roeken niet tot broeden zijn gekomen. Er zijn vele oorzaken aan te wijzen voor het kleiner worden van het aantal roeken, maar niet één duidelijke. Veranderingen in de landbouw spelen waarschijnlijk een rol.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

De uitgevoerde verplaatsingen van roeken laten geen duidelijk verband zien met de totale populatiegrootte. Volgens de aanvrager zijn de verplaatste roeken in het verleden in het voorjaar gaan broeden op de nieuwe plek in dezelfde aantallen. Er is daarmee alleen sprake van verstoring, de roek moet de andere plek vinden en daar verder gaan met nestelen en broeden. Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de roek.

Zienswijzen

Er zijn 13 zienswijzen binnengekomen van diverse bewoners van Armhoede, gelegen nabij en rond roekenbeschermgebieden 2, 41, 21, 20 en 38 gedateerd 7 januari 2020 en aangeleverd via één gemachtigde.

Samenvatting zienswijze

1. In gebied 1 en 2 is de roek al aanwezig. Gebied 2 ligt aan de Grote Drijfweg, net ten westen van de percelen van de bewoners van Armhoede. Grote gebieden zijn nieuw aangewezen voor het plaatsen van roekennesten. In de beschermgebieden 20, 21, 40 en 41 zijn (nog) geen roeken aanwezig. Er moet bij verplaatsing rekening worden gehouden met en duidelijkheid zijn over waar de roek al aanwezig is en waar niet;
Bijna alle roekenbeschermingsgebieden zijn veel groter dan de rode overlastgebieden
Waarom is gebied 40 zo smal ingetekend? Waarom wordt niet de hele oppervlakte gebruikt;
gebied 40 was vroeger ook in gebruik bij de roek;
Waarom wordt niet volstaan met verplaatsing naar alleen gebied 40?
2. Er is niet voldaan aan de maatregel communicatie: bewoners zouden op de hoogte worden gesteld van verjaagacties;
3. De bewoners ervaren de volgende vormen van overlast van de roek:

- Roeken pikken kuilplastic kapot, met als gevolg inregenen, broei en schimmels in het kuilvoer;
 - Schade aan graszode en aan maïs doordat de roek jonge maïsplantjes uittrekt en naar insecten zoekt in de graszode en kale plekken veroorzaakt;
 - Dode roeken in het weiland en op de kanaaldijk vooral jonge, onder de hoogspanningsleidingen;
 - Veel minder andere vogels door de aanwezigheid van de roek;
 - Uitwerpselen van de roek;
 - Geluidsoverlast;
 - Kans op het overbrengen van ziektes (voor koeien) door de roek, door de uitwerpselen van de roek, door dode roeken in het gras, die in kuilvoer terechtkomen;
4. Met de nu voorgenomen verplaatsingen van de roek verwachten de bewoners dat overlast zoals genoemd onder 5 ernstig zal toenemen doordat een nieuwe kolonie direct bij sommige woningen en percelen komt, of doordat bewoners tussen meerdere kolonies komen te zitten.
- Na verplaatsing komen er ook dode roeken bij hoogspanningsleidingen in de aanliggende percelen van Grote Drijfweg, Middenweg en Hagendijk terecht. Dode roeken in het lange gras komen mogelijk in het kuilvoer terecht en vormen een risico voor botulisme;
 - Na jarenlange overlast van een stortplaats, een groot zonnepark en hoogspanningsleidingen komt er extra overlast door roeken vanuit de gemeente Lochem naar Armhoede. Op de Grote Drijfweg zit al een grote kolonie. De overlast in de kern van Lochem wordt als het ware verplaatst en komt bovenop de overlast die al ervaren wordt in Armhoede;
 - Roekenbeschermgebied 2 ligt ten westen van de woningen en percelen van de bewoners van Armhoede en de gebieden 21 en 41, 20 en 38 liggen midden in Armhoede of ten oosten van de woningen en percelen. Er is angst voor een ernstige vergroting van de overlast in de vorm van poep en lawaai, vooral als de verschillende kolonies elkaar vinden, de bewoner zit er dan tussenin;
 - Waardedaling van de woning als gevolg van midden tussen roekenkolonies te zitten.

Samengevat: Een acceptabel alternatief is dat alleen locatie 40 wordt ingezet. Of verjaagacties moeten beperkt worden tot het weghalen van nesten uit gebieden waar de roek voor onacceptabele overlast zorgt.

Reactie op zienswijze

Wij reageren als volgt op de zienswijze

Aanvankelijk was het voornemen van de gemeente Lochem om de roeken uit de drie overlastgevendende locaties te verplaatsen naar de locaties 38, 41 en 40. Bij een verplaatsing naar 41 en 38 is het goed mogelijk dat roeken zich ook kunnen vestigen op de geschikte beschermlocaties 20 en 21. Deze lijken veel op locatie 2, waar al een grote kolonie roeken zit.

1. Het is inderdaad van belang mee te nemen waar al roeken zitten en waar niet. Uit de aangeleverde informatie bij de aanvraag blijkt voldoende waar de roek al aanwezig is en waar niet.

Ter hoogte van gebied 40 (hoge bomen op de kanaaldijk tussen 2 roekenkolonies op locaties 1 en 2) heeft in het verleden een buizerd gebroed. De roek is vanuit het midden (40) opgeschoven naar de beide zijanten 1 en 2. Er is op dit moment een roofvogel aanwezig op een gebouw ter hoogte van locatie 2, die recht over dit gebied heenvliegt. De buizerd is niet meer aanwezig op locatie 40. De bomen staan bovenop een dijk en vormen de hoogste boomtoppen in de omgeving. Ondanks de in de buurt aanwezige roofvogel, is dit opnieuw een kansrijke locatie voor de roek, omdat de totale lengte van de bomensingel zo'n 600 meter bedraagt. Om nesten aan te brengen kon men met een hoogwerker slechts bij een

smalle strook komen en dit is de reden dat slechts een smalle strook is aangegeven als locatie waar de roek heen verplaatst kan worden. Om nesten te kunnen aanbrengen in de hogere boomtoppen, zodat zij goed zichtbaar zijn voor de roek, is lastig, maar de gemeente gaat bekijken hoe ze dit zo goed mogelijk kan uitvoeren. De roek kan de hele strook gebruiken.

De vraag om de roek alleen te verplaatsen naar locatie 40 is voorgelegd aan de gemeente Lochem en deze kan instemmen met een verplaatsing naar alleen gebied 40.

2. De gemeente heeft in dit geval toegezegd meer te doen aan communicatie met de bewoners in Armhoede conform het roekenbeschermingsplan.
3. en 4. Overlast en toename van overlast

Door verplaatsing van de roek kan er ook een kolonie ontstaan - die er nu nog niet - is aan de oostzijde van de percelen van de bezwaarden en in de directe omgeving van percelen en woningen. Het voedselgebied van de roeken uit Lochem die voor overlast zorgen, is aan de oostzijde van Lochem, onder andere ter plaatse van Armhoede. Door verplaatsing van deze roeken, zal het aantal roeken dat ten oosten van Lochem foerageert dan ook niet toenemen. Echter, het is wel zo dat er een roekenkolonie komt op een plek waar deze nu nog niet is, die op die plek voor directe overlast voor enkele bewoners kan zorgen. Ook kunnen bewoners de aanwezigheid van kolonies aan meer zijden als extra overlast ervaren.

Voor een aantal bewoners van Armhoede geldt dat als roeken zich vestigen op locatie 21 en 41, 20 en 38, zij direct overlast zullen ondervinden van roeken door lawaai en uitwerpselen.

Onze conclusie is dat risico voor verspreiding van ziektes en schade aan maïs, gras, kuilvoer en dergelijke niet zal toenemen als gevolg van de verplaatsing van de nesten van roeken die al in dit gebied foerageren.

Directe overlast door de aanwezigheid van meerdere kolonies aan weerszijden van percelen of de directe aanwezigheid van een nieuwe kolonie bij de boerderijen, zal wel kunnen leiden tot extra overlast, die er nu niet is.

Geluid en aanwezigheid van roeken om de woningen en de percelen van de Armhoede heen kan direct toenemen als gevolg van de verplaatsing naar het oosten. Het is niet de bedoeling van de verplaatsing van roeken om overlast weg te nemen bij inwoners, door de roeken te verplaatsen naar een andere plek, waar ze ook overlast veroorzaken. De locaties 21, 41, 20 en 38 zijn wellicht minder geschikt als roekenbeschermlocatie.

Mogelijk kunnen er ook op meer of andere locaties roeken in hoogspanningskabels terechtkomen dan nu het geval is. In dit geval is toename van overlast in Armhoede te voorkomen door de roekennesten alleen te verplaatsen naar gebied 40 en door dit te doen door de nesten zo hoog mogelijk in de bomen aan te brengen.

Samenvattend

Om aan deze zienswijzen tegemoet te komen en in overleg met de gemeente Lochem is het voornemen van verplaatsing veranderd en zal de roek alleen verplaatst worden naar locatie 40. Dit is aangepast in onderhavig besluit.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u er op dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

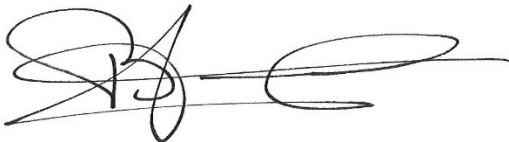
BEROEP

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland, telefoonnummer (026) 359 20 00 of op www.rechtspraak.nl.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland

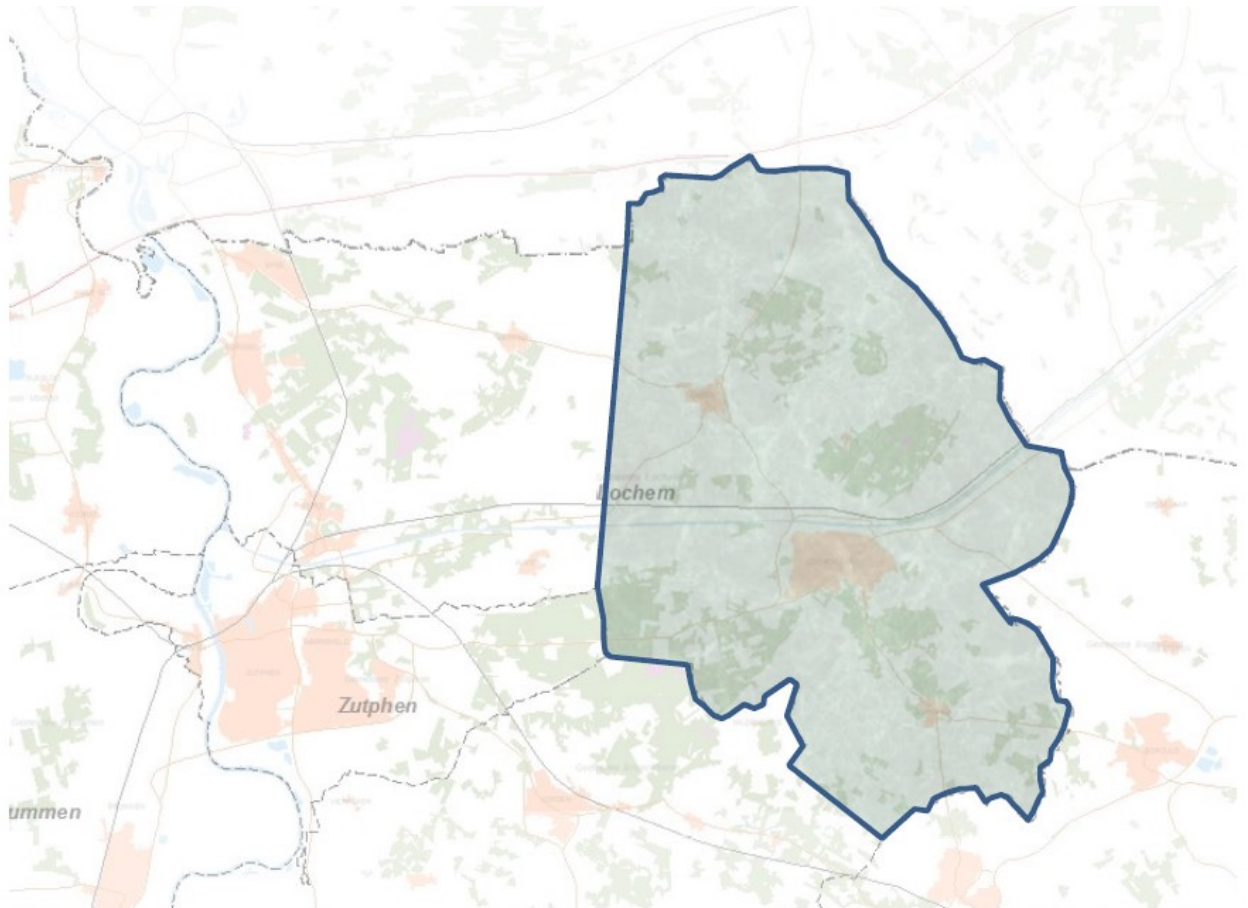
H. Boerdam

bijlagen:

- Bijlage 1: Kaart werkingsgebied roekenbeschermingsplan. Afbeelding 1. Lochem-oost
- Bijlage 2: Concrete verplaatsingslocaties 2019-2020. Afbeelding 2. Overlastlocaties (rood) en beschermde locaties Lochem-Oost (paars)

BIJLAGE 1

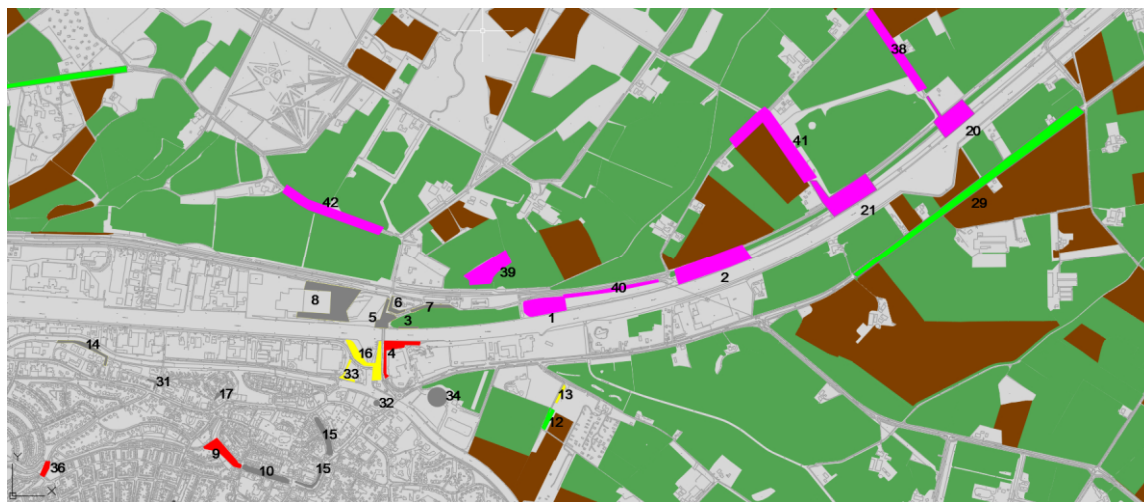
Kaart werkingsgebied roekenbeschermingsplan

Afbeelding 1 Lochem-Oost

BIJLAGE 2

Concrete verplaatsingslocaties 2019-2020

Afbeelding 2 Overlastlocaties (rood) en beschermde locaties Lochem-Oost (paars)

Overlastlocaties:

Locatie 4 Havenstraat Friesland Campina wordt verplaatst naar 40 Grote Drijfweg

Locatie 9 Westerwal naar 40

Locatie 36 Koedijk naar 40